

vogte sig for at sætte Maksimum for lavt, og det gør man ved at fastsætte Folketingets Medlemsantal til et bestemt Tal.

Forhandlingerne her de foregaaende Dage om Valgkredsoplægningen have jo allerede vist, hvor uhyre vanskeligt det er at nedlægge bestaaende Kredse. Det vise blandt andet Forhandlingerne om Lejre Kredsen. Baade fra den ene og den anden Side, ogsaa fra Reformpartiets Lejr, maatte Regeringen høre ilde for, at denne Valgkreds blev opretholdt. Men det er ganske interessant — hvad jeg synes, at de Medlemmer af „de 27“s Gruppe, som talte derom, maatte have glemt —, at det ærede Medlem fra Frederikssund (Sigurd Berg) som Indenrigsminister i 1905—06 netop hævdede, at en Kreds som Lejre Kredsen ikke maatte nedlægges. Der foreligger til Grundlovsudvalget i 1905—06 en Skrivelse fra den daværende Indenrigsminister, fremstillende de Principper, han ønsker lagte til Grund for en Valgkredsrevision. Og et af de Principper er udtrykkelig, at ingen bestaaende Kreds maa nedlægges. Altsaa, naar Regeringen i sit Forslag til en Valgkredsoplægning gaar imod Lejre Kredsens Nedlæggelse, er den i nøje Overensstemmelse med de Principper, det ærede Medlem fra Frederikssund gjorde gældende i 1905—06, saa jeg tror ikke, at de ærede Medlemmer af „de 27“s Gruppe eller deres Presse ville faa nogen Fornøjelse af det Agitationsvaaben, hvis det skal yderligere bruges ude omkring i Pressen og paa Møderne. Jeg har ikke noget imod Lejre Kredsens Nedlæggelse, og det Forslag, Socialdemokraterne stillede i Folketingsudvalget i Sommer, gik jo ogsaa ud derpaa. Men jeg viser her, hvilken uhyre Vanskelighed der er ved at nedlægge blot en eneste bestaaende Kreds. Men kan man ikke i nogen væsentlig Grad nedlægge bestaaende Kredse, ja, saa bliver det uhyre vanskeligt at omlægge Folketingskredsene, saa at de blive nogenlunde lige store; det bliver uhyre vanskeligt, naar visse Dele af Befolkningen vokse stærkere end andre Dele, det er ganske klart. Derfor maa vi ønske, at denne Bestemmelse om Fastsættelsen til 132 ændres noget.

Maa jeg i denne Forbindelse sige, at der blev under den foregaaende Sags Behandling talt saa meget om, at man skulde komme til en endelig Ordning af Valgkredsspørgsmaalet. Jeg tror, dette Udtryk kan misforstås, for en Valgkredslov er aldrig endelig og kan ifølge Sagens Natur ikke være endelig. Hele Grundlovsudvalget i 1905—06 gik ind paa Tanken — det

kunne de Herrer finde i Betænkningen — om en periodisk Revision af Valgloven — Meningen var efter hvert 10de Aars Folketælling. Det er ogsaa den eneste Maade, man kan faa en retfærdig Valgkredsordning paa. Og det gik hele Udvalget den Gang ind paa. Enhver Valgkredslov er derfor ifølge Sagens Natur af en vis midlertidig Beskaffenhed. Men en anden Sag er det, at vi trænge til en endelig, en fast Lov om en anden Fordelingsregel. Det er noget andet, og det ere vi fra vor Side selvfølgelig villige til at gaa med til, og vi anerkende, at den nuværende Grundlovs Fordelingsregel ikke er heldig, fordi den kan opfattes og føres ud i Livet saa bogstavelig, at den ud fra en helt anden Side kommer til at lægge Vanskeligheder i Vejen for en periodisk Valgkredsrevision. Men jeg skal der minde om et Forslag, som blev stillet i Grundlovsudvalget i 1905—06, hvis jeg ikke tager fejl, af afdøde Fogtmann og den nuværende Konseilspræsident, min Partifælle Hørdum, den daværende Repræsentant for Københavns 9de Kreds, og mig, et Ændringsforslag, som ganske vist ikke kom offentlig frem i Betænkningen — det var af en vis foreløbig Art, og det endte jo med, at vi enedes til sidst om det store Kompromis —, men hvis Ordlyd maa kunne findes i Rigsdagsarkivet, og Tanken var den, at man ganske vist gik ind paa en Slags Fiksering af Folketingsmedlemmernes Tal, men dog i visse bestemte Tilfælde tillod en Stigning, naar den var nødvendig for at faa en retfærdig Fordeling af Kredsene. Jeg kunde da tænke mig, at § 32 affattedes saaledes: „Antallet af Folketingets Medlemmer fastsættes til 132, dog at dette Tal kan forøges med *en*, hver Gang Indbyggerantallet i et Amt eller en tilsvarende Gruppe af Valgkredse er vokset med mere end Gennemsnittet af Indbyggerantallet i alle Landets Valgkredse ud over et Mængfold af dette Gennemsnitstal og Antallet af Valgkredse i vedkommende Amt eller Gruppe af Valgkredse“.

Jeg tror ikke, det kan formuleres anderledes, selv om en saadan matematisk Formulering lyder lidt tungt, men det kunne vi jo altid prøve i Udvalget; Meningen er jo klar nok, det ærede Medlem for Københavns 7de Valgkreds (V. H. O. Madsen) har straks opfattet det. Lad mig tage et Eksempel. Sæt, at et Amt har 100,000 Indbyggere i 5 Valgkredse med 20,000 Indbyggere til hver; lad mig saa sige, at dette Amts Indbyggerantal vokser med $\frac{1}{5}$ til 120,000, saa er det ikke Meningen, at der straks skal